

BEINE ARME SLAVIN DIE RIJK WERD

EEN VERHAAL

door P. VISSER CZN

HARDERWIJK, A. BERENDS.

EENE ARME SLAVIN, DIE RIJK WERD.

EEN VERHAAL

DOOR

P. VISSER Czn.

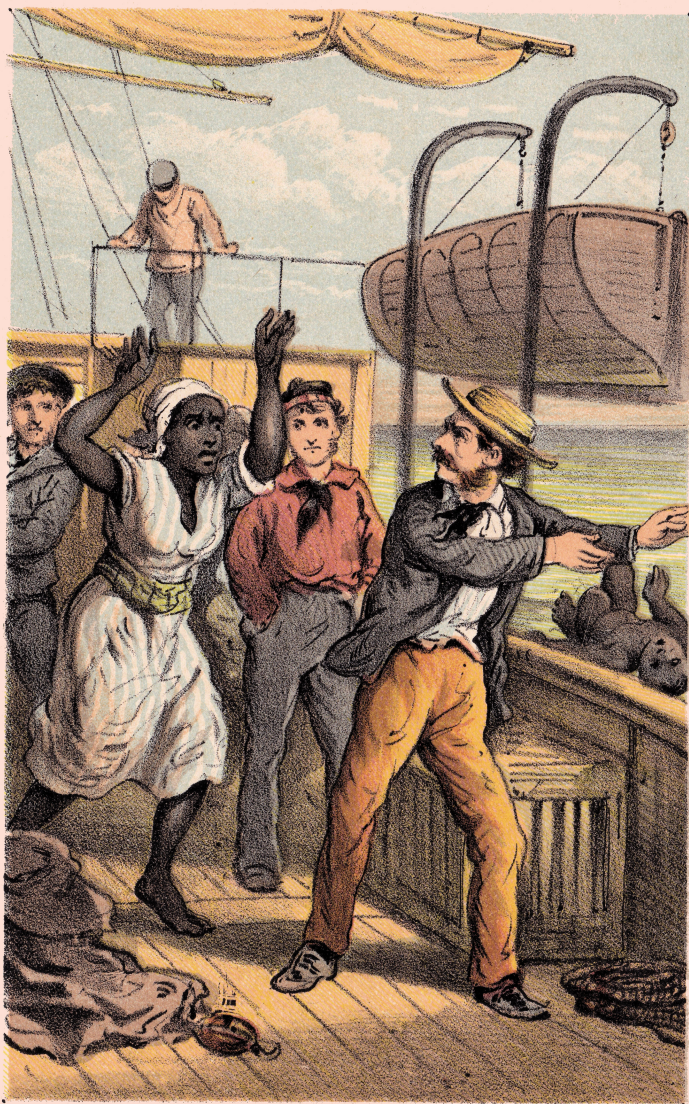
Hoofdonderwijzer aan de Christelijke School te Koudekerke.

HARDERWIJK,
A. BERENDS

Het zal op het laatst van den herfst van het jaar 1828 of 29 geweest zijn, dat een sterk gebouwd en snelvarend schip de wateren van den Atlantischen Oceaan kliefde en koers zette naar een der havens van de zuidelijke staten van Noord-Amerika.

Het kwam van de westkust van Afrika en was volstrekt geen schoon of gemakkelijk ingericht schip. — Er waren vele, zelfs zeer vele reizigers aan boord. — De kapitein, de stuurman en het overige bootsvolk waren *blanken*; de reizigers, ten getale van meer dan tweehonderd, zonder eene enkele uitzondering, zwarten. — Het schip was een slavenhaler; de eigenaars, hier de kapitein, de stuurman en eenige andere heeren, waren slavenhandelaars en de lading bestond uit slaven.

Voor weinig geld hadden deze kooplieden, die men spotter wijze „zielverkoopers” noemde, de meesten van die arme negers van vijandelijke stammen opgekocht en de overigen gevangen genomen en meegesleept.

Deze slaven moesten verkocht worden op de markt van Nieuw-Orleans of in eene der andere zuidelijke steden van Amerika.

De handelaars verdienden daarmede groote sommen gelds. Want voor eenen kleinen prijs, en somtijds voor niets, waren de slaven in hun bezit gekomen, en voor grof geld werden zij van de hand gedaan. 't Is waar: er stierven wel eenigen van hen onderweg en ook brachten sommigen van

die ongelukkigen zich zelven om het leven; maar op een enkele kwam het zoo niet aan; er werd genoeg geld aan de overblijvenden verdiend.

Dat deze handel in menschen een gruwel zijn moest in het oog van een barmhartig en goedertieren God, die ook met innerlijk medelijden bewogen is over deze arme, onwetende heidenen, — dit kwam nooit in de zwarte zielen van die blanke slavenhandelaars op. Ook niet, dat zij voor deze onmenselijke daden zouden moeten verschijnen voor het oordeel van een heilig en rechtvaardig God, die te rein van oogen is, dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen; en ook niet, dat hun geld met hen ten verderve wezen zou.

Onder de bedriegelijk weggevoerden, welke zich op dat schip bevonden, was ook eene groote, sterkgebouwde negerin, Lizzy genaamd. Met een ijzeren ketting was zij met meer anderen aan den wand van de kajuit vastgebonden. Dat had het bootsvolk gedaan, omdat ze zoo „lastig” was.

Lastig? Ja. — Ze was te werk gegaan als een tijgerin, die van jongen beroofd wordt, en had zelfs pogingen aangewend om over boord te springen.

Wat was er dan gebeurd? —

Wel, toen ze gevangen werd, was zij juist bezig met haar kind, een flinken jongen van twee jaar oud, zwart, met gekroesd haar en dikke lippen, aan de rivier te wasschen. Gij zoudt het zeker een leelijk kind hebben genoemd, doch zij vond hem schoon en lief, en hield van hem, zooals uwe moeder van u heeft gehouden, toen gij zoo jong waart; want dat kleine zwarte manneke was haar kind, ziet ge —!

Men had haar dat kind laten behouden. Als het gezond bleef, was het nog eenige dollars waard, en stierf het, er was niets aan verbeurd.

Het kon echter niet tegen het slechte voedsel, dat de slaven kregen en evenmin tegen de bedorven lucht, die het in het slavenschip moest inademen. Lizzy, die thuis nog twee andere kinderen achtergelaten had, die zij vreesde nimmer terug te zullen zien, had al hare moederlijke liefde op dit jongske gevestigd.

En nu de kleine ziek werd, vreesde zij, dat hij sterven zou.

Van droefheid kon zij niet eten, en vermagerde bij den dag.

Dit zag de kapitein, die niet gaarne zulk een flinke negerin verliezen zou; want ze was wel 300 à 400 dollars waard. — Hij wenschte, dat het kind stierf: dan zou zij het wel spoedig vergeten zijn, meende hij. Doch het stierf niet, hoe ellendig het er ook uitzag, en, nu nam hij zich voor er zelf maar een einde aan te maken. Hij beloofde Lizzy het kind te zullen genezen, als zij het aan hem afstond. In het eerst wilde zij niet, maar toen het kindje al zeker werd en de kapitein nogmaals beloofde, dat hij het beter zou maken, had zij er in bewilligd. Nog eenmaal had zij den zieken stumpert aan haar hart gedrukt en hem toen overgegeven. — Maar oogenblikkelijk had zij er berouw van, want zij zag op het gezicht van den stuurman, die er bijstond, een lach, welken zij niet vertrouwde. Zij was hen nageslopen, en, zich doodstil houdende, zag zij, hoe de kapitein op het dek gekomen, eerst den jongen betastte, hem daarna in de hoogte hield en toen over boord slingerde. Toen was zij opgevlogen, met een vreeselijk geschreeuw op den kapitein aangevallen en had hem zulk een geduchten vuistslag tegen het achterhoofd gegeven, dat hij neertuimelde. De stuurman greep haar en riep eenige matrozen te hulp, wien het na veel moeite gelukte, de woedende negerin, die haar kind wilde

naspringen, te binden en tusschendecks te brengen.

Vandaar, dat zij nu vastgebonden is en dat wel blijven zal, totdat het schip de bestemde haven binnen zeilt.

Na een reis van eenige weken liep het slavenschip de bestemde haven binnen en ontscheepte zijne lading. Verscheidene slaven waren onderweg gestorven. Lizzy echter, die den dood had gezocht, was in leven gebleven; zij kon zelve niet begrijpen waarom.

Het was omdat God haar het eeuwige leven schenken wilde.

De Heere had Lizzy gekend en liefgehad, eer Lizzy wist, dat er een God was. De arme slavin zou ingaan in het Koninkrijk der hemelen; maar bij haar vooral zou het door vele verdrukkingen zijn.

Op de markt te Nieuw-Orleans werd zij verkocht. Er werd een hoogen prijs voor haar betaald. Zij was immers groot en sterk, en kon het bij het zwaarste werk gemakkelijk vijf jaar langer uithouden, dan een gewone slavin? Zij werd gekocht voor rekening van een zeer rijke mevrouw, die tien uren landwaarts in, een uitgebreide plantage had, waarop zij meer dan tachtig slaven en slavinnen hield.

Rijk was deze dame naar de wereld, maar arm in God. Zij kende den Heere niet en begeerde Hem ook niet te kennen. Zij had haar deel in dit leven; om het andere, het eeuwige leven, bekommerde zij zich niet. Zij was in één woord eene goddelooze, hardvochtige en zelfzuchtige vrouw, die het leven harer slaven voor niets achtte en hen slechter behandelde dan hare honden. Deze vrouw werd de meesteres van de ongelukkige Lizzy.

Het zwaarste en vuilste werk in huis en hof werd aan haar opgedragen. Zij moest den stal zuiver houden, voor de

paarden en de muilezels voeder van het veld halen, de honden in de beek wasschen, zware vrachten van en naar het naaste dorp brengen, enz. En Lizzy deed dit niet dan met grooten tegenzin.

Overal moest zij toe gedwongen worden. Zij haatte hare meesteres; zij haatte den opzichter der plantage; zij haatte hare medeslaven en slavinnen; ja zelfs de dieren, welke zij verzorgen moest.

Nu was dit niet goed van Lizzy, voorzeker niet; maar de arme vrouw miste ook alles, wat haar lief en dierbaar was op de wereld. Haar man en hare kindertjes waren ginds over de wijde, wijde zee, en zou zij die wel ooit terug zien? Immers had zij alle redenen om daaraan te wanhopen? En hoe had zij ooit kunnen vergeten, op welke wijze men haar van haren jongsten lieveling had beroofd?

Nog meende zij dat geplons te hooren, toen die vreeselijke man haar kind over boord wierp. En nu was zij hier, moest zwaar werken en was iedereen hard voor haar. Voorwaar zij had geene redenen om iemand lief te hebben en haatte daarom iedereen.

Hare meesteres was geene vrouw, die met zich spotten liet. Zij durfde zich beroemen, nog nooit een slaaf of slavine te hebben gehad, die het tegen haar had kunnen uithouden. Lizzy werd dus zeer hard behandeld. Als zij weigerde te werken, of haar werk moedwillig bedierf, dan werd zij geslagen — zoo geslagen, dat zij somtijds dagen aaneen van pijn en smart zich niet kon bewegen.

Dan kwam wel eens de gedachte in haar op, om aan zooveel ellende een eind te maken door in het water te springen of op een andere wijze zich van het leven te berooven; maar de gedachte aan haar man en kinderen had

haar tot heden daar van weerhouden. Zij hoopte nog altijd op eene gelegenheid, om naar haar vaderland terug te kunnen keeren. *Hoe*, wist zij niet, maar zij hoopte en bleef hopen.

Zoo waren er al vier jaren verlopen, en in al dien tijd was het aan de harde meesteres niet gelukt het even harde hoofd van Lizzy te breken. Reeds had de eerste elke straf, die gewoonlijk door haar gebruikt werd, om onwillige slaven te dwingen, op de laatste toegepast, zonder dat dit een merkbare verandering in het gedrag van Lizzy ten gevolge had gehad: zij was en bleef weerspannig.

De opzichter, meer omdat hij met haar verlegen werd, dan uit medelijden, ried Mevrouw aan, Lizzy te verhuren in een naburige suikerfabriek. Hij meende dat zij, als zij buiten de plantage was, gewilliger zijn zou.

De meesteres vond dit goed. Zij was dan van haar af en de weerbarstige slavin kon dan wekelijks nog wat winnen. Spoedig was het akkoord met den opzichter der fabriek gesloten en had hij Lizzy in zijn dienst. In het eerst scheen het waarlijk of zij beter werd. Zij deed haar werk goed en zonder klagen. De opzichter was een menschlievend man, die zijne slaven niet harder werken liet, dan noodig was. Het duurde echter niet lang of Lizzy weigerde te werken en de opzichter, die geene dwangmaatregelen wilde gebruiken, zond haar terug. Nu werd zij onbarmhartig geslagen en kreeg met een gloeiend ijzer een brandmerk op haren rechter arm. — In geen veertien dagen was de beklagenswaardige vrouw in staat te werken. Toen hare wonden genezen en hare krachten genoegzaam waren teruggekeerd, werd zij weder naar de fabriek gezonden.

Nadat Lizzy daar weder eenige weken vertoefd had, werd de fabriek bezocht door een rondreizend prediker, die op de

plantages en de fabrieken, waar slaven werkzaam waren, het Evangelie verkondigde. — Ook Lizzy hoorde hier voor het eerst den naam van den Heere Jezus Christus. Zij hoorde bedwaard den man aan, zonder er veel van te begrijpen. De prediker zeide onder anderen, dat wij den Heere Jezus als onzen Zaligmaker, onzen Verlosser uit alle nood en ellende, noodig hebben; dat, als wij tot Hem de toevlucht leeren nemen, Hij ons zeker van alle banden verlossen en in Zijnen hemel nemen zal. Maar — zoo voegde hij er bij — wanneer we dien Zaligmaker verwerpen en Hem niet volgen, zullen we zonder twijfel geworpen worden in den poel, die brandt van vuur en sulfer.

„Als het waar is, wat die man zegt, dacht Lizzy — als daar ergens in den hemel zulk een goede meester woont, die de menschen liefheeft en verlossen wil, dan begrijp ik niet, dat Hij zich niet over ons, arme negers bekommert. Als er een God is die alle menschen heeft geschapen, zooals die man zegt, dan moet het toch ieder duidelijk zijn, dat hij meer van de blanken houdt, dan van de zwarten. De hemel zal dus wel voor de blanken zijn, die hebben het hier op de aarde ook al zoo goed. En de hel, of hoe die plaats ook heet, waar het altijd brandt, voor de slaven. Maar misschien is er ook wel geen woord van waar; wat bemoei ik mij er mee! De arme Lizzy begreep er niets van, maar God zou haar op andere wijze doen weten, dat Hij haar lief had en haar redden wilde; hoe zij den Heere van nature ook haatte. Hij alleen kon haar harde hart veranderen door Zijnen Heiligen Geest, en hare oogen openen, om Zijne groote genade, in Christus geopenbaard, te zien.

Het geval wilde, dat Lizzy bij ongeluk een zeer kostbaar werktuig in de fabriek zoo erg beschadigde, dat de opzich-

ter genoodzaakt was hare meesteres om schadevergoeding te verzoeken. Lizzy beefde, toen zij bespeurde wat zij gedaan had. Zij viel voor den opzichter op de knieën en smeekte hem, het toch niet aan hare meesteres te zeggen, omdat zij vreesde, dat zij erg zou worden gestraft. Hoewel de man medelijden met haar had en haar moed insprak, kon hij dit niet beloven, doch zeide, dat hij een goed woord voor haar doen zou. Lizzy durfde echter des Zaterdagavonds niet naar huis en daar zij aan de fabriek niet blijven kon, wist zij geen raad.

Eindelijk besloot zij te vluchten. Zij liet er natuurlijk niets van merken en sloeg, toen het dagwerk was afgelopen, den weg naar de plantage in, die een uur van de fabriek was verwijderd. Zoodra zij echter buiten het gezicht was, sloeg zij een tegenovergestelden weg in en liep zoo hard zij kon, voort. Zij wilde naar de zee en hoopte daar een schip te vinden dat naar haar vaderland voer. Op dat schip wilde zij zich als dienstmeid verhuren; zij *kon* immers hard werken, en zij *zou* het doen, daar kon men zeker van zijn. Misschien vond zij dan haar man weder en hare twee lieve kinderen. Wat zouden die groot geworden zijn! Zoo dacht Lizzy en zij gevoelde zich zoo gelukkig nu ze vrij was, dat zij zich niet begrijpen kon, al niet voorlang te zijn weggelopen. — Gedurig keek zij om of ze ook iemand zag, die haar terug wilde halen; doch niemand jaagde haar na. Zij vermeed, zooveel zij kon, den grooten landweg en ging langs binnenwegen en weinig begane paden, al verder en verder, altijd naar de zee, zoo als zij meende. Ongelukkig ging zij al verder van de zee at zonder dat zij dit wist. 't Werd avond en hevige honger en dorst kwelde haar. Zij plukte wat rijpe boschbeziën

om haren dorst te lesschen, maar deze waren een al te licht voedsel om eene hongerige maag te bevredigen. Op den harden grond tusschen het suikerriet of onder de katoenstruiken sliep zij. Den volgenden dag ging zij al weer voort, altijd maar voort. Hier en daar bedelde zij een stuk brood, of at de wilde vruchten, die zij aan den kant van den weg vond. Aan ieder dien zij tegenkwam, vroeg zij, of zij nog ver van de zee was, en altijd was het antwoord: „ja, nog ver, heel ver!” Maar kwam die zee dan nooit dichterbij of was ze oneindig ver? Zij was toch over de zee gekomen en wist, dat aan de overzijde haar vaderland lag.

Zoo bleef zij meer dan een volle week zwervende en dolende, en altijd in de verwachting, dat zij de zee bereiken en daar een schip vinden zou, maar werd steeds teleurgesteld. Intusschen was zij zoo zwak geworden, dat zij nauwelijks meer kon gaan. Gelukkig ziet zij in de verte een dorp. Zij is zoo hongerig en zoo moede, dat zij besluit daarheen te gaan en een stuk brood te vragen. Met wankelende schreden treedt zij het dorp in, maar welk een schrik! — Daar bemerkt zij, dat zij in hetzelfde dorp is aangeland, waar ze zoo menigmaal geweest is, en dat slechts een paar uren van hare woonplaats is verwijderd. Zonder het te weten had zij met al haar reizen, al verder en verder naar zij dacht, slechts een groote rondreis gemaakt en was zij in de laatste twee dagen recht op de plantage van hare meesteres aangelopen. Hare eerste gedachte is, zich zoo spoedig mogelijk te verwijderen; doch zwakte en een diep gevoel van moedeloosheid beletten haar dit. Uitgeput gaat zij zitten onder de palmen, die een aanzienlijk huis beschaduwden, en vraagt aan een jong meisje, dat daar door het gras huppelt, eenig voedsel.

Het kind verwijdert zich, maar komt spoedig terug met wat rijst en een stuk van een meloen. Hierdoor versterkt, staat zij op en wil verder.

Maar waarheen?

Zij begrijpt, dat ze nu weder verre verwijderd is van de zee, waar zij zijn wil; en zij wanhoopt, die ooit te vinden. Naar de plantage terug: dat nooit!

Besluiteloos ziet ze rond. Daar ziet ze verscheidene menschen, zwarten zoowel als blanken, een groot huis binnen gaan.

Op de vraag wat die menschen daar gaan doen, is het antwoord: die gaan naar de kerk, waar het Evangelie gepredikt wordt.

't Was Zondag, doch Lizzy wist dat niet.

Op de plantage waren alle dagen aan elkander gelijk.

„Het Evangelie gepredikt, denkt ze — zou daar misschien weer over dien Massa Jezus gesproken worden, van wien die man zeide, dat Hij armen en ellendigen helpen wil?

Welk een groote leugen! Wie kan er armer en ellendiger zijn, dan ik ben, en heeft Hij *mij* geholpen? Het is zoo: ik heb Hem niet om hulp gevraagd en de man zei, dat men dat doen moet.

Maar kom, laat mij eens hooren, wat daar wordt gezegd.”

Zoo sprekende, treedt zij bevreesd de kerk binnen, en blijft achteraan staan. Van het gezang en het gebed begrijpt ze zeer weinig; toch heeft ze opmerkzaam geluisterd. Het geheel maakt op haar een wonderlijken indruk; het was ook de eerste maal, dat hare voeten een kerkgebouw waren binnen getreden.

De woorden van den Profeet Jesaia, door den Christenleeraar dien morgen tot tekst gekozen, treffen haar bijzonder. Het zijn de volgende :

Want de Heere heeft u geroepen, als eene verlatene vrouw en bedroefde van geest — Gij, verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste!

Dat waren woorden, die haar diep in de ziel drongen. Dat waren woorden voor haar! *Zij* was die verdrukte, door onweder voortgedrevene, die ongetrooste! *Zij* was een bedroefde van geest, een verlatene vrouw! — Ja, *wel* een verlatene vrouw!

Ach, niemand ter wereld bekommerde zich om haar, dan alleen hare meesteres een weinig, omdat ze voor deze een geldelijke waarde had.

En had de Heere haar, *Lizzy*, geroepen?

Wie is die Heere, die zich zoo om haar bekommert?

Daar hoort ze andermaal uit den mond van dezen prediker, van Jezus, dien goeden Herder, die zijne schapen zoekt, behoedt en er zijn leven voor stelt. Ze hoort ten tweeden male van dien barmhartigen en trouwen *Massa*, die haar wil helpen, haar van de grootste ellende, van al hare zonden wil verlossen; van den Heiland, die niet alleen blanken, maar ook zwarten wil zalig maken.

En als van eene andere *Lydia* opent de Heere door *Zijnen* Geest haar het hart, zoodat ze acht geeft, op hetgeen verder door dezen prediker gezegd wordt.

Zij hangt aan zijne lippen: elk woord is voor haar van kracht.

Het is haar, of ze op eenmaal het lange register ziet van al hare zonden, van al het kwaad door haar bedreven, — bedreven tegen hare meesteres, tegen hare medeslaven en slavinnen, maar bedreven vooral tegen zulk eenen genadigen en liefderijken Heer, als waarvan deze prediker getuigt.

Zij gevoelt diep, dat zij niet waard is, door Hem in genade te worden aangenomen; maar dat zij verdiend, ten volle ver-

diend heeft naar die plaats te worden verwezen, waarvan die andere prediker zeide, dat zij brandt van vuur en sulfer.

Tranen van berouw en diepen ootmoed rollen haar langs de zwarte kaken.

De dienst is geëindigd, de toehoorders verlaten het gebouw. Lizzy alleen blijft. Met gevouwen handen en het hoofd tegen een pilaar geleund, wacht zij tot de leeraar haar voorbijkomt.

Reeds had deze haar gezien, gaat op haar toe, en vraagt haar vriendelijk: „Vrouw, wat wilt gij?”

Nu kan Lizzy niet langer zwijgen en zij barst in tranen los.

De vriendelijke man neemt haar met zich in zijn huis. — Daar vertelt zij hem hare gansche geschiedenis van het begin harer wegvoering tot op hare vlucht toe. Daar belijdt zij hare zonden en klaagt er zich zelve over aan, dat zij zoo dikwijls slechte gedachten heeft gehad en zooveel, o zooveel kwaads heeft gedaan, en eindigt met de vraag: Massa wat moet ik doen, wat moet ik doen om zalig te worden?”

En het antwoord van den man, die zich zoo innig verheugt, over het werk Gods in deze ziel, is geen ander, dan wat vroeger een Engel Gods tot een andere vluchtende slavin heeft gesproken:

„Keer weder tot uwe vrouw en verneder u onder hare handen,” en voorts: „Geloof in den Heere Jezus en gij zult zalig worden.”

Wel was het eerste een hard bevel, doch niet *te hard*. Het booze hart van Lizzy was door de genade Gods gebroken en gewillig gemaakt. Terstond maakt zij het plan tot haar meesteres terugtekeeren en staat reeds op om het uittevoeren.

Doch de prediker weerhield haar. Eerst moest zij zich met

spijs en drank verkwikken, waaraan zij zulk een groote behoefte had. Vervolgens sprak hij nog wat met haar en bad voor haar wat de H. Geest hem voor haar te bidden gaf.

Gesterkt naar het lichaam, en vernieuwd naar den geest, keerde Lizzy terug. Zij wachtte geen oogenblik met naar de plantage te gaan, ofschoon zij begreep, dat zij zwaar, zeer zwaar zou worden gestraft.

De Heere, die haar geroepen had, zou haar steunen en uithelpen, meende zij: op Hem wilde zij vertrouwen!

Op dien goeden trouwen Massa Jezus, nu *haar* Massa!

Zij had niet te vergeefs op God gebouwd, de arme Lizzy.

Daar kwam ze terug op de plantage; met zware schreden, ja, maar toch, ze kwam. Doch wat was daar eene buitengewone drukte!

Alles werd opgeschreven, ook de slaven; alles werd verzegeld.

Wat was er dan gebeurd?

De Heere God had onverwacht en ongedacht de eigenaresse van al die aardsche goederen opgeroepen om voor zijn rechterstoel te verschijnen. Op den dag van Lizzy's vlucht had een beroerte een einde aan haar leven gemaakt. — Wat zal het ontwaken aan de andere zijde des grafs vreeselijk geweest zijn voor die goddelooze vrouw!

Zij liet geene kinderen na, maar alleen verre bloedverwanten, die niets beters wisten te doen dan na haar begraven te hebben zoo spoedig mogelijk hare bezittingen te gelde te maken. Van daar die drukte; en daardoor ook, dat niemand veel op Lizzy lette en er van de door haar gevreesde straf niets kwam.

Alle slaven werden verkocht, en ook Lizzy vond een' anderen meester. Maar, door Gods liefderijk bestuur een

meester, die een getrouwe dienstknecht was van den Heere Jezus.

Door tusschenkomst van den predikant kende haar nieuwe meester weldra de geschiedenis van Lizzy en schonk haar de vrijheid. Nog meer; hij had een broeder in Nieuw Orleans, die handel dreef op Indië. Met dezen kwam hij overeen om Lizzy mede te nemen op een zijner schepen en haar naar haar geboorteland te brengen.

En zoo geschiedde het.

Nu zag zij de zee, waarnaar zij zoo zeer had verlangd en hoopte aan de overzijde haren man en hare kinderen te zien.

Zoo trouw vervulde de hemelsche Vader de wenschen van zijn verloren, maar teruggevonden kind.
